
MUSTIALAN HEVOSET

Valokuvanäyttely Suomi 100 -juhlavuotena

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

Mustiala, 2016

Heidi Jääskeläinen

Mustiala
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma
Hevostalous

Tekijä	Heidi Jääskeläinen	Vuosi 2016
Työn nimi	Mustialan hevoset – Valokuvanäyttely Suomi 100 -juhlavuotena	

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön toimeksiantajana oli Hämeen ammattikorkeakoulu ja sen tavoitteena oli suunnitella ja osin toteuttaa valokuvanäyttely Mustialan hevosta Suomi 100 –juhlavuotena. Tarkoituksena oli tuoda esiin Mustialan hevoshistoriaa. Vuosi on myös suomenhevosen juhlavuosi.

Työn toteuttamiseksi on tutustuttu Mustialan arkistoihin ja vanhoja kuvia on etsitty monesta paikasta. Viitekehyksenä on tutustuttu Mustialan historiaan, Ludvig Fabritiukseen ja juhlavuoden 2017 suunnitelmiin.

Valokuvanäyttelyssä on 10 kuvaa, jonka lisäksi on diaesitys muista kuvista. Näyttelyvedoksiksi on valittu laadultaan parhaimpia hevostkuvia. Näyttelyn kuvat ja diaesitys esittelevät kattavasti Mustialan hevoshistoriaa ja hevosen merkitystä jokapäiväisessä arjessa.

Mustialassa on paljon vanhaa, historiallista aineistoa, jota voisi hyödyntää esimerkiksi opinnäytetöissä ja muissa projekteissa. Hevosvalokuvat ovat esillä tässä näyttelyssä mutta arkistoista löytyy paljon muutakin muuhun tarkoitukseen käyttökelpoista materiaalia.

Avainsanat hevonen, Mustiala, suomenhevonen, valokuvanäyttely

Sivut 17 s. + liitteet 3 s.

Mustiala
Degree Programme in Agricultural and Rural Industries
Equine Option

Author	Heidi Jääskeläinen	Year 2016
Subject of Bachelor's thesis	The horses of Mustiala – the photography for the 100th anniversary of Finland	

ABSTRACT

The commissioner of my Bachelor's thesis was HAMK and its aim was to design and appropriate the photography exhibition about Mustiala's horses for the 100th anniversary of Finland. The purpose was to highlight the Mustiala horse in history as Mustiala is an important part of the history of Finland and the year is also the anniversary of the Finnish horse.

Carrying out the work and an examination of Mustiala archives and old photos have been sought in many places. Frame of reference included an examination of the history of Mustiala, Ludvig Fabritius and the jubilee year 2017 plans.

Ten photographs were chosen for the exhibition together with a slide show of the rest of the photos. Exhibition prints have been selected from the best quality horse pictures. Exhibition of photos and a slide show will present the extent of the horse history of Mustiala and the horse's importance in everyday life.

Mustiala has a lot of old, historical materials which could be used, for e.g., theses and other projects. Horse photographs are on display in this exhibition but in the archives can be found much more useful material for other purposes.

Keywords Finnish horse, horse, Mustiala, photography

Pages 17 p. + appendices 3 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	HISTORIA	1
2.1	Hevosen merkitys Mustialan historiassa	1
2.2	Ludvig Fabritius	2
3	JUHLAVUOSI 2017	3
4	TYÖN TOTEUTUS	4
5	VALOKUVANÄYTTELY	4
5.1	Näyttelyn idean ja nimen keksiminen	4
5.2	Näyttelytilan etsiminen ja varaaminen	5
5.3	Budjetin suunnittelu	5
5.4	Kuvien valinta ja käyttöoikeudet.....	7
5.5	Vedosten teettäminen ja jatkokäsittely.....	7
5.6	Oheismateriaalin tekeminen ja hankinta	7
5.7	Näyttelyn ja avajaisten mainostus	8
5.8	Vedosten ripustaminen.....	8
5.9	Avajaisten käytännön järjestelyt	8
5.10	Näyttelyn purku ja yhteenveto	8
6	KUVAT	8
7	YHTEENVETO	14
	LÄHTEET	16

Liite 1 Hinnasto

Liite 2 Mainos

1 JOHDANTO

Suomi ja suomenhevonen viettävät juhlavuosiensa vuonna 2017. Suomen itsenäistymisestä tulee kuluneeksi 100 vuotta ja suomenhevosen kantakirjan perustamisesta 110 vuotta. Valokuvanäyttelyllä tuodaan esille Mustialan hevoshistoriaa juhlavuosien kunniaksi.

Kuvien ja kuvatekstien lähteinä työssä on käytetty Mustialan arkistoa, Lai-
neen opinnäytetyötä Mustialan hevoshistoria sekä Sukupostia. Muita läh-
teitä on käytetty työn muihin osiin.

Mustialan Maatalousmuseossa on kyltti, jossa lukee: Joka ei vanhaa tunne,
ei hän voi uuttakaan ymmärtää, eikä tehtäviään oikein käsittää. Virke toi-
mikkoon tämän opinnäytetyön innoittajana.

2 HISTORIA

Mustialan Maatalousopisto perustettiin vuonna 1840, ja se on ensimmäinen
maatalouteen keskittynyt koulu Suomessa. Mustialassa tarjottiin korkeinta
maatalouden opetusta vuoteen 1908 saakka kunnes opetus siirrettiin Helsin-
gin yliopistoon. Agronomikoulutuksen loputtua Mustialaan perustettiin
maamiesopisto. (Häme-Wiki n.d.)

2.1 Hevosien merkitys Mustialan historiassa

Mustialaan rakennettiin oma talli vuonna 1883, jolloin voidaan katsoa Mus-
tialan hevoshistoria alkaneeksi. Aikoinaan hevosenhoito- ja kengityso-
pinnot olivat merkittävä osa maatalousopintoja, mutta myöhemmin niitä ei
enää järjestetty. (Laine 2013)

Mustialassa pidettiin hevosia työhevosina, joita käytettiin tilan töihin ja
opetukseen. Lisäksi Mustialassa jalostettiin suomalaista hevosta. Tilalla as-
tui Mustialan omia oriita sekä muutama ulkopuolinen ori. Tilalla oli tam-
moja, joista osa oli kantakirjattuja sekä ruunia, joita käytettiin tilan töihin.
Työhevosissa painotettiin hyvää rehunkäyttökykyä ja toimivuutta työnte-
ossa. Jos hevosella oli puutteita näissä ominaisuuksissa, usein se myytiin tai
pistettiin teuraaksi. Lopetettuja hevosia voitiin vielä käyttää opetuskäytössä
anatomiatunneilla. (Laine 2013)

Mustialan tammastutettiin yleensä tilan omalla oriilla. Orivarsat usein
ruunattiin ja myytiin. Tilalle jätettiin kasvamaan vain parhaimmalta vaikut-
taneet varsat. Mustialassa oli myös anglonormandiaalis-norjalainen ori
Olof, jota käytettiin jalostukseen roturisteytyskaudella. Olof oli Mustialassa
1880-1890 ja siitä syntyi ainakin muutama orivarsa. Roturisteytykset lope-
tettiin kantakirjan perustamisen jälkeen. Mustialassa oli kantakirjattuja tam-
moja yhteensä 33 ja oreja 6. (Laine 2013)

Mustialaan syntyi viimeinen varsa 1971, jonka jälkeen talli muutettiin rakkenuopinluokaksi. (Laine 2013)

2.2 Ludvig Fabritius

Ludvig Julius Wolfgang Fabritiusta voidaan pitää eräänä Mustialan hevoshistorian aloittajana ja kehittäjänä. Hän tuli Mustialaan vuonna 1879 ja toimi opettajana vuoteen 1887 saakka. Fabritius oli toiminnan mies ja Mustialassa ollessaan hän perusti ensimmäisen hevosyhdistyksen, Tammelan hevosystäväinseuran. (Johansson 1994, 78-79)

Fabritius syntyi 25.4.1854 Viipurissa. Hänen isänsä oli Johan Gabriel Fabritius, joka oli kreikan ja heprean kielen lehtori, piirustuksenopettaja ja aikanaan hyvin sivistynyt ja hienostunut mies. Hän osasi yhdeksää eri kieltä ja tunti klassisen maailmankirjallisuuden. Fabritiuksen äiti oli Emilia Elisabeth os. Danneberg ja perheeseen kuului yhteensä kahdeksan lasta. Fabritius suoritti koulunsa Viipurissa ja sen jälkeen jatko-opintojaan Helsingin teknillisessä reaalikoulussa. Syksyllä 1873 hän aloitti eläinlääketieteen opinnot Tukholmassa ja valmistui 13.6.1876. Fabritiuksen ensimmäinen vaimo oli Johanna Vilhelmiina Hagan. He saivat kolme lasta, tyttäret Ellan ja Lauran ja pojan Leopoldin. Johanna-vaimo kuoli 1908 ja 1916 Fabritius meni uusiin naimisiin Aili Sigrid Berghin kanssa. Heille syntyi vielä kaksi lasta, tyttäret Sylvia Elisabeth ja Aili Margareta. (Johansson 1994, 114)

Vuonna 1887 Fabritius siirtyi Turun piirieläinlääkäriksi. Piirieläinlääkärinä Fabritius toimi aina eläkeikään saakka, vuoteen 1927. Hänen tärkeimpänä elämäntehtävänään hevospuolella oli suomalaisen hevosrodun luominen. Fabritiusta pidetään "suomalaisen hevosen isänä" ja suomalaisen hevosen kiivaimpana puolestapuhujana. Fabritius perusti Turun Hippoksen 1894 ja Turun esimerkin mukaan Suomeen syntyi useita muita hipposyhdistyksiä. Turun Hippoksella oli valtava merkitys yleiseen kantakirjakäytäntöön ja alkuperäinen malli otettiin juuri Turusta. Fabritiuksella oli suuri vaikutus hevosjalostusliittojen organisaatioiden suunnitteluun ja hän toimikin Varsinais-Suomen hevosjalostusliiton puheenjohtajana vuosina 1907-23. Fabritius oli asialleen hyvin omistautunut ja hän tekikin ensin ja hankki rahoituksen myöhemmin. Tällaisia projekteja oli ainakin Kupittaaan ravirata ja Pähkinäisten saariryhmän hankkiminen. Myös Hippoksen jäsenhankinta perustui Fabritiuksen tinkimättömään työhön ja kieltäytymällä kuulemasta "ei" vastausta. (Johansson 1994, 78-79)

Turun Hippos ry:n edeltäjänä toimi Hevoskasvatusyhdistys Hippos, jonka puheenjohtajana hän toimi 39 vuotta aina kuolemaansa saakka. Ilman hänen panostaan yhdistystä ei olisi koskaan perustettu eikä se olisi pysynyt toiminnassakaan. Eläinvakuutukset olivat myös asia, jossa Fabritius toimi edelläkävijänä. Hän perusti Turun Hevosvakuutusyhtiön, jossa toimi puheenjohtajana 1891-1931. Myöhemmin yhdistys lopetti toimintansa, kun Suomen Keskinäinen Eläinvakuutusyhtiö tuli markkinoille. Hevosurheilu oli Fabritiuksen harrastuksista rakkain ja merkittävin. Hänen elämänsä hevonen oli ori Kirppu. Ori syntyi Rovaniemellä 1879 ja siitä tuli legenda jo

eläessään. Fabritius kirjoitti hevosesta kirjan: Juoksijaori Kirppu jälkeläisineen, joka julkaistiin 1927. Hän kirjoitti paljon myös muita kirjoja raviurheiluun ja eläinlääketieteeseen liittyen. (Johansson 1994, 114-115)

Ludvig Fabritius kuoli Turussa 16.3.1933 78 vuoden iässä. Fabritiuksen nimi näkyy nykypäivän raviurheilussa Turun Metsämäessä ajettavassa L. Fabritius Memorial – Åbyfemmanissa. Turun Hippoksen logossa vuodesta 1983 ja Pohjoismaiden Mestaruusravien tunnuksena toimii Kirppu-hevosesta tehty varjokuva. Sen on tehnyt ruotsalainen varjokuvaleikkaaja Ernst Ljung 1887. (Johansson 1994, 80)

3 JUHLAVUOSI 2017

Suomi itsenäistyi 6. joulukuuta 1917. Vuosi 2017 tulee olemaan merkittävä juhlavuosi maamme historiassa. Vuoteen kuuluu monipuoliset ja kansainväliset tapahtumat ja ohjelmat eri puolella Suomea ja maailmaa. Juhlavuonna muistellaan Suomen menneisyyttä, nautitaan nykyhetkestä ja luodaan suuntaa Suomen tulevaisuudelle. Juhlavuonna korostetaan Suomen omia vahvuuksia, tasa-arvoa ja demokratiaa, unohtamatta suomalaista sisua ja sydäntä. Juhlavuoden teema on yhdessä. (SuomiFinland 100. n.d.b.)

Juhlavuoden avajaiset ovat uudenvuoden aattona Helsingissä ja vuosi huipentuu itsenäisyyspäivän viikkoon joulukuussa. Vuoden aikana korostetaan eri asioita vuodenajasta riippuen. Ensimmäisen kolmanneksen aikana muistellaan Suomen historiaa ja luvassa on suuria urheilutapahtumia. Kesällä Suomea juhlistetaan ulkoilmasta ja suvesta nauttien. Elokuun kolmantena viikonloppuna on tapahtumien superviikonloppu, kun alkaa Sata päivää saatan –lähtölaskenta. 30.11-6.12.2017 100-vuotiaasta Suomea juhllitaan eri tavoin ympäri maata. (Valtioneuvoston kanslia. n.d.)

Vuosi 2017 ei ole vain Suomen vaan myös suomenhevosen juhlavuosi. Suomenhevosen kantakirja perustettiin vuonna 1907, joten vuonna 2017 suomenhevonen viettää 110-vuotis juhluvuottaan. Suomenhevonen on ainoa alkuperältään suomalainen hevosrotu ja näin ollen myös Suomen kansallishevonen.

Osana Suomi 100 –kokonaisuutta järjestetään Mahdollisuuksien hevonen –hanke. Hankkeen tavoitteena on tuoda hevonen lähelle ihmistä kylille, kaupunkiin ja eri tapahtumiin. Se korostaa ihmisen ja hevosen välistä sidettä historiasta nykyhetkeen ja tulevaisuuteen. Päätapahtumana on Helsingissä järjestettävä CityHorse, jossa juhllitaan niin 100-vuotiaasta Suomea kuin 110-vuotista suomenhevosta. Juhlavuonna järjestetään ympäri Suomea erilaisia tapahtumia, jotka tuovat hevosen esille. Hankkeessa on mukana hevosalan yhteisöjä, ammattilaisia sekä harrastajia ja se toimii yhteistyössä hevosalan merkittävimpien tapahtumien kanssa. (SuomiFinland 100. n.d.a.)

4 TYÖN TOTEUTUS

Valokuvanäyttely on toiminnallinen opinnäytetyö, jossa suunnitellaan ja osin toteutetaan näyttely. Työ on ajankohtainen juuri nyt, sillä vuosi 2017 on Suomen juhluvuosi ja Mustialalla on paikkansa Suomen historiassa. Näyttelyllä on tarkoitus olla osa Mahdollisuuksien hevonen –hanketta.

Työ alkoi kuvien etsimisellä ja suunnittelulla keväällä 2016. Työ valmistui syksyllä 2016 ja näyttely on esillä vuoden 2017 aikana.

Kuvien etsintä tapahtui Wanhan opiston arkistoista sekä Renki-ohjelmasta. Renki on Suomen maatalousmuseo Sarkan ylläpitämä sivusto, jonne on koottu kuvia ja muuta materiaalia. Renki-ohjelma vaatii käyttäjätunnuksen ja salasanan. Arkistoista löytyi paljon valokuvia, mutta hevoskuvia oli suhteellisen vähän. Rengissä kuvia oli enemmän, ja ne ovatkin esillä diaesityksessä. Rengissä olevat kuvat ovat digitoituja kuvia Mustialassa olevista lasinegatiiveista. Yhteensä kuvia löytyi noin 90. Arkistoista löytyi myös muuta hevosiin liittyvää, kuten astutustodistuksia ja kantakirjalauseuntoja, jotka eivät kuitenkaan ole esillä näyttelyssä.

Kuvissa oli todella huonosti tietoja, milloin kuva oli otettu, kuka tai mikä kuvassa oli tai mitä kuvassa tapahtui. Tästä johtuen alkuperäisajatuksena ollut sukupuu ei ollut mahdollista toteuttaa valokuvien avulla ja se osoittautui liian hankalaksi tehdä tietokoneella tai käsin.

5 VALOKUVANÄYTTELY

Valokuvanäyttelyn järjestämiseksi on määritelty kymmenen vaihetta:

1. Näyttelyn idean ja nimen keksiminen
2. Näyttelytilan etsiminen ja varaaminen
3. Budjetin suunnittelu
4. Kuvien valinta ja käyttöoikeudet
5. Vedosten teettäminen ja jatkokäsittely
6. Oheismateriaalin tekeminen ja hankinta
7. Näyttelyn avajaiset ja mainostus
8. Vedosten ripustaminen
9. Avajaisten käytännön järjestelyt
10. Näyttelyn purku ja yhteenveto (Saloriutta 2014)

5.1 Näyttelyn idean ja nimen keksiminen

Näyttelyn ideana on valokuvanäyttelyn tekeminen Suomen 100-vuotis juhluvuodeksi. Näyttelyssä tuodaan esille Mustialan hevoshistoriaa. Mustialalla on ollut aina merkittävä rooli Suomen historiassa ja maatalousopeutuksessa. Aikoinaan hevoset kuuluivat Mustialassa jokapäiväiseen arkeen, joka halutaan tämän näyttelyn avulla tuoda esille.

Näyttelyn nimi on Mustialan hevoset.

5.2 Näyttelytilan etsiminen ja varaaminen

Näyttely tulee olemaan esillä Mustialassa. Näyttelytilaksi parhaiten soveltuisi Uusi tai Wanha opisto. Uuden opiston aulassa ja käytävässä useat ihmiset näkisivät kuvat. Aulan ja käytävän seinille kuvat voisi saada myös järkevästi esille, mikäli seiiniin on ripustusmahdollisuus. Uusi opisto olisi näyttelyn kannalta keskeisemmällä paikalla mutta arkisempi. Wanha opisto puolestaan olisi juhlavampi ja syrjäisempi. Siellä kuvat tulisi ripustaa erillisille irtoseinille ja näyttelytila tulisi olemaan ahtaampi. Diaesitykselle täytyy olla tietokone tai paikka, jossa se voidaan esittää. Diaesityksen kannalta Wanha opisto olisi parempi paikka näyttelylle.

Näyttelyn ajankohtaa ei ole vielä päätetty, mutta se tulee olemaan vuoden 2017 aikana. Mahdollinen sopiva avajaisten ajankohta voisi olla Mustialan avoimet ovet. Näyttely voisi tuoda uuden puolen perinteiseen tapahtumaan ja tapahtuma toisi ihmiset Mustialaan, jolloin myös näyttely olisi näkyvillä. Mahdollisesti näyttely voi olla esillä myös muualla.

Näyttelytilan valaistuksella ja ripustusmahdollisuuksilla on vaikutusta näyttelyvedosten teettämiseen. (Saloriutta 2014) Jos kuvilla on lasikehykset, voivat kirkkaat valot heijastaa lasista ja haitata kuvaa katsottaessa. Kuvien kehykset tai taulujen kiinnitykset vaikuttavat ripustukseen, sillä eri kiinnitysmalleja on useita. Kiinnitysmalli on hyvä olla perinteinen, joka käy useaan eri paikkaan tai voidaan kiinnittää eri tavoilla seinään.

5.3 Budjetin suunnittelu

Näyttely tulee olemaan osana Mahdollisuuksien hevonen –hanketta mutta se ei tue tapahtumiaan taloudellisesti. (Hippolis 2016)

Näyttelyssä kuluja aiheutuu näyttelyvedosten teettämisestä. Koska kuvien määrä ja koko on suoraan verrannollinen kustannuksiin, kuvien määräksi valikoitui 10 kuvaa. Kuvien ja taulujen hinnat vaihtelevat eri firmojen, mallien ja kokojen mukaan. Muita kuluja aiheutuu mahdollisesti kehysten hankinnasta ja muusta oheismateriaalista.

Hämeen ammattikorkeakoulu Oy maksaa näyttelykuvien teettämisen ja näyttelystä muuten aiheutuneet kulut. Yksi vaihtoehto kulujen kattamiseksi on myydä kuvat näyttelyn jälkeen.

Ohessa on koottu eri firmojen malleja ja hintoja taulukoihin (Liite 1.). Taulukkoon on koottu myös Ikean eri kehysmalleja sekä erilaisia roll-up –malleja.

Näyttelyn kuvat olisi ollut hieno teettää Canvas-tauluiksi. Canvas-tauluissa osa reunoista taitetaan kuvan sivuille, jolloin sivuilla pitäisi olla ylimääräistä, minkä voisi kääntää sivuun. Näyttelyn kuvat on kuitenkin rajattu niin, ettei tällaista mahdollisuutta kaikkien kuvien kohdalla ole, minkä takia Canvas-taulu ei ole oikea vaihtoehto näyttelyn kuville.

Fotonetti.fi:llä on valikoimassaan Kapa-levylle pohjustetut valokuvataulut ja Forex näyttelysuurennot. Kumpikin malli on valmiita tauluja, jotka eivät tarvitse erillisiä kehyksiä. Ne ovat myös hyvin kevyitä, jolloin ripustaminen on helpompaa kuin painavampien mallien. Malleihin on useita eri kokovaihtoehtoja ja pintamateriaalinsa puolesta ne eivät heijasta valoa lasikehyksen tavoin. Lyhyen sivun ollessa 30cm Kapa valokuvataulu maksaa alkaen 41,00€ ja Forex näyttelysuurennot alkaen 29,00€ riippuen pitkän sivun pituudesta. Yhteensä kymmenen Kapa valokuvataulua maksaa vähintään 410,00€ ja Forex näyttelysuurennot vähintään 290,00€. Näyttelyn kannalta nämä mallit voisivat olla parhaat vaihtoehdot.

Ifolorilla on monta erilaista taulumallia, joissa on myös eri kokovaihtoehtoja. Kuitenkin usea malli on suhteellisen kallis ja sen vuoksi ne eivät sovellu näyttelyn kuville. Ifolorin kuvataulu olisi voinut olla hyvä vaihtoehto, mutta taulun koot eivät ole sopivia näyttelyn kuville.

Ifolorilla on valikoimassaan Premium-kuvajuliste, joka voisi olla yksi vaihtoehto näyttelyn kuville. Vaikka kyseessä on juliste, kehyksillä siitä saa arvokkaamman näköisen. Juliste maksaa 9,95€ ja sen koko on 30x40 cm. Yhteensä 10 julistetta maksaisi 99,50€. Ikean Strömby kehys maksaa 30x40 cm kokoisena 6,99€, joten kymmenen kehystä olisi 69,90€. Yhteensä julistet kehyksillä tulisivat maksamaan 169,40€.

Mahdollinen vaihtoehto kuville voisi olla myös alumiinitaulu. Smartphotolla 45x30 cm taulu maksaa 40,95€ ja Ifolorilla 30x40 cm 49,95€, minkä takia tässä on huomioitu Smatrtphoton malli. Kymmenen kuvaa Smartphotolta maksaisi yhteensä 409,50€. Alumiinitaulu ei tarvitse lisäksi kehyksiä.

Näyttelyn kuvien lisäksi voisi tilata roll-upin, jossa olisi kuva ja tekstiä Mustialan hevosista. 85x200 cm roll-upin hinnat vaihtelevat 49€ ja 229,90€ välillä. Vaihtoehtoisesti roll-up voisi olla pöydällä seisova mini roll-up jossa A3-kokoinen maksaisi 35€ ja A4-kokoinen 29€ printLitillä. Jos jokin näyttelykuva tulisi roll-upiin, näyttelyyn tulisi jokin muu kuva tilalle. Kuvien määrän tulisi pysyä parillisena, jotta kuvat voisi laittaa esille tarvittaessa pareittain.

Näyttelyn kuvien tulisi olla kaikkien saman kokoisia ja samasta materiaalista. Koko ja materiaali vaikuttavat näyttelyn visuaalisuuteen ja tekee siitä yhtenäisen näköisen. Lyhyen sivun pituudeksi voisi olla 30 cm, jotta kuva olisi riittävän suuri, mutta kuitenkin ei liian suuri. Pitkän sivun pituus riippuu tilattavasta mallista.

5.4 Kuvien valinta ja käyttöoikeudet

Yhteensä Mustialan hevosista löytyi noin 90 kuvaa. Kuvien valintaan vaikutti kuvien laatu ja koko. Kuvat on pyritty valitsemaan niin, että ne olisivat mahdollisimman erilaisia ja näin ollen näyttely olisi monipuolinen.

Valokuvanäyttelyssä visuaalinen yhtenäisyys on tärkeää. Sen takia kaikki kuvat ovat sekä mustavalkoisia että vaakatasoisia. Näyttelyn yhteyteen on muista kuvista koottu diaesitys.

Tavallisilla valokuvilla on 50 vuoden käyttöoikeuksien suoja-aika kuvanottovuoden päättymisestä. (Kuvasto. n.d.) Valokuvanäyttelyn kuvien alkuperäiset kuvat ovat lasinegatiiveja, joita säilytetään Mustialassa. Näin ollen Mustiala omistaa alkuperäiset kuvat ja myös kuvien käyttöoikeudet. Kuvien ottohetkestä on tietävästi myös kulunut yli 50 vuotta.

5.5 Vedosten teettäminen ja jatkokäsittely

Näyttelyn vedoksista tehtiin koevedokset. Vedokset olivat kooltaan 10x15 cm ja mattapintaisia. Koevedokset tilattiin Ifolorilta. Näyttelyn kuvat näyttivät koevedoksina hyviltä. Koevedosten perusteella kuvat voi tilata suurenoksina. Jos vedoksissa olisi tullut ilmi jotain merkittävää, olisi täytynyt kehittää toinen ratkaisu kuvien esille tuomiseen. Kuvia ei tarvitse muokata koevedosten jälkeen vaan ne voi teettää lopullisiksi näyttelykuviksi sellaisenaan.

Kuvat teetätetään lähempänä näyttelyä. Silloin on varmistunut kuvien malli, koko ja käytössä oleva budjetti.

5.6 Oheismateriaalin tekeminen ja hankinta

Näyttelyn yhteydessä olisi hyvä olla vieraskirja, jonka avulla pystyisi arvioimaan näyttelyssä käyneet ja näyttelyn nähneet ihmiset. Kuville täytyy tehdä nimilaput, josta selviää mahdollisesti mitä kuvassa tapahtuu tai mikä tai kuka siinä on. Nimilaput voi tehdä itse tulostamalla ja liimaamalla ne kartongille tai pahville. Näyttelyssä olisi hyvä olla myös näyttelykuvista kertova esite, jossa kuvista voisi kertoa laajemmin.

Näyttelyyn on lisäksi diaesitys muista kuvista. Diaesityksessä on 73 kuvaa, jotka ovat pääasiassa Renki-ohjelmasta löytyneitä kuvia. Kuvissa on kuvatekstit, mutta muuta tietoa kuvista ei ollut tiedossa.

5.7 Näyttelyn ja avajaisten mainostus

Koska näyttelyn ajankohta on vielä avoin, ei näyttelyn avajaisia ole mahdollista mainostaa. Kun ajankohta on selvillä, voi mainoksia laittaa esille Mustialaan ja lähialueiden kauppoihin ja muihin ilmoitustauluille (liite 2.).

5.8 Vedosten ripustaminen

Vedosten ripustamisen tärkeä kohta on vedosten järjestyksen valinta. Järjestyksessä on mietitty, että samanlaiset kuvat ovat peräkkäin, jos kuvat ovat esillä pareittain. Samankaltaiset kuvat luovat yhtenäisyyttä ja näyttely etenee loogisesti.

Kuvien järjestys on esitetty kappaleessa 6 Kuvat.

5.9 Avajaisten käytännön järjestelyt

Näyttelylle ei järjestetä varsinaisia avajaisia. Epäviralliset avajaiset sopisivat tapahtuman yhteyteen, jolloin paikalle olisi tulossa muutenkin ihmisiä. Samalla itse näyttelyn järjestäminen menisi siinä muun järjestämisen yhteydessä.

5.10 Näyttelyn purku ja yhteenveto

Näyttelyn päätyttyä kuvat puretaan pois. Purkamisen yhteydessä on tärkeää miettiä, miten kuvat säilytetään näyttelyn jälkeen, etteivät ne vahingoittuisi. Näyttelyn jälkeen voi tehdä yhteenvedon näyttelyn onnistumisesta ja vieraskirjasta näkee näyttelyssä käyneiden henkilöiden määrän.

6 KUVAT

Näyttelyn ensimmäiseksi kuvaksi valikoitui Mirkku III 474 kuva, koska se on Mustialan merkittävin ja tunnetuin hevonen (kuva 1.) Mirkku syntyi 1889 Kauhavalla ja vuonna 1894 se siirtyi Mustialan emätilan omistukseen. Mirkkua käytettiin siitokseen vuosina 1909-1913 yhteensä 123 tammalle ja siitä jäi yhteensä 62 jälkeläistä. Siitosoriina Mirkku toimi aina kuolinpäiväänsä saakka vuoteen 1914, kun se lopetettiin 26 vuoden iässä. (Sukuposti. n.d.b.)

Kuva 1. Mirkku III 474 (Kuva: Mustialan arkisto)

Toisessa kuvassa on myös Mustialassa siitosoriina toiminut Kahju (kuva 2.) Kahju syntyi 1930 Harjun koulutilalla Virolahdella ja siirtyi Mustialan Emätilan omistukseen vuonna 1935. Kahjusta kerrottiin, että se oli oikein hyvä työ- ja siitoshevonen sekä erityisen hyvä vetäjä. Kahju sai myös useita palkintoja. (Sukuposti. n.d.a.) Kahju oli tyypiltään hyvänlainen ja sillä oli vankka, syvä ja leveä runko. Kahjua käytettiin siitoksessa vuosina 1935-1945 ja se astui 237 tammaa, joista jäi ainakin 84 varsaa. (Laine 2013)

Kuva 2. Kahju ja tallimies U. Koivula (Kuva: Mustialan arkisto)

Kolmannessa kuvassa on anglonormandialais-norjalainen ori Olof (kuva 3.). Olof syntyi vuonna 1879 ja se oli Mustialassa 1880-1890-luvuilla. Oriä käytettiin suomalaisille tammoille ja siitä jäi joitakin varsoja. Olofin jälkeläisistä oriit ruunattiin ja osa tammoista lopetettiin käyttökelvottomina.

Mahdollisesti näistä syistä Olof ilmeisesti ruunattiin (Laine 2013). Olof lopetettiin käyttökelvottomana vuonna 1897. (Sukuposti. n.d.c.)

Kuva 3. Ori Olof Mustialassa 1880-1890 –luvuilla (Kuva: Mustialan arkisto)

Kahjun ja Olofin kuvat valikoituivat Mirkun jälkeen seuraaviksi kuviksi, koska ne toimivat Mustialassa Mirkun tavoin siitosoreina ja kaikkien kuvat ovat myös sivusta otettuja rakennekuvia. Koska rakennekuvia oli pariton määrä, neljänneksi kuvaksi valikoitui kuva tallista (kuva 4.) Kuvassa Mustialan Emätilan hevosia viedään laitumelle 1900-luvun alussa. Kuvan taustalla näkyvät tallirakennus sekä oikealla oleva kaalivarasto. Talli on rakennettu vuonna 1883. Myöhemmin talli on muutettu rakennusopinluokaksi ja verstaaksi. Aikoinaan Mustialassa on ollut runsaasti maata, jonka takia tilan töihin tarvittiin paljon hevosia, josta kuvan hevosluku kertoo. (Laine 2013)

Kuva 4. Mustialan Emätilan hevosia viedään laitumelle 1900-luvun alussa (Kuva: Mustialan arkisto)

Näyttelyn seuraavissa kuvissa on valjakko. Viidennessä kuvassa on Rurik Pihkalan hevoskyyti Huttulan edessä (kuva 5.) ja kuudennessa kuvassa on johtajan ajokki (kuva 6.). Johtajan ajokista huomaa, että se on korkea-arvoisen henkilön kyyti parivaljakosta nelipyöräkieseillä. Hevoskyyti on huomattavasti arkisempi. Kuvien taustalla näkyy Huttula ja Vanha Konttori.

Kuva 5. Rurik Pihkalan hevoskyyti odottaa Huttulan edessä (Kuva: Mustialan arkisto)

Kuva 6. Johtajan ajokki (Kuva: Mustialan arkisto)

Viides ja kuudes kuva ovat kuvia valjakoista, eli seuraavissa kuvissa hevosilla tehdään töitä. Hevosilla tehtävät työt ovat olleet historiassa ympärivuotisia. Seitsemännessä kuvassa korjataan heinää keinupyöräkärriillä vuonna 1939 (kuva7.) ja kahdeksannessa kuvassa pehtoori on äestämässä hevosilla (kuva 8.).

Kuva 7. Heinää korjaamassa keinupyöräkärriillä 1939 (Kuva: Mustialan arkisto)

Kuva 8. Pehtoori äestämässä hevosilla (Kuva: Mustialan arkisto)

Yhdeksännessä kuvassa opiskelijat arvioivat Kahjua vuonna 1939 (kuva 9.). Oriin asennosta ja opiskelijoiden sijainnista päätellen kyseessä on rakenteen arvioiminen.

Kuva 9. Kahju opiskelijoiden ympäröimänä 1939 (Kuva: Mustialan arkisto)

Näyttelyn viimeisessä kuvassa on kengityskurssi menossa. (kuva 10.) Kengittäminen on ollut ennen vanhaan Mustialassa tärkeä taito, sillä kaikki maatalouden työt hoidettiin hevosilla. Hyvällä kengityksellä on pystytty vaikuttamaan hevosten jalkojen terveyteen ja ennaltaehkäisemään joitakin jalkavaivoja. Oikeanlaisella jalkojen hoidolla ja kengityksellä pyrittiin vaikuttamaan hevosten käyttöikänsä.

Kuva 10. Kengityskurssi (Kuva: Mustialan arkisto)

Näyttelyn kaksi viimeistä kuvaa liittyvät opiskeluun ja hevosten kanssa puuhasteluun.

7 YHTEENVETO

Mustialasta löytyy paljon vanhaa aineistoa historiasta tähän päivään asti. Aineisto on monipuolista ja sitä pystyisi hyödyntämään ja tuomaan esille. On todella sääli, että aineisto on päätynyt vain varastojen täytteeksi, sillä mielenkiintoista materiaalia olisi tarjolla. Materiaalia voisi hyödyntää esimerkiksi opinnäytetöissä ja muissa historia-aiheisissa projekteissa, jos kiinnostusta vain löytyy.

Tämä valokuvanäyttely on yksi tapa hyödyntää Mustialan vanhaa aineistoa. Näyttelyyn ja sen oheismateriaaliin on koottu suurin osa löydetyistä hevoskuvista, mutta muu hevosmateriaali jäi käyttämättä. Valokuvanäyttely ei ole oikea tapa tuoda astutus- ja varsomistodistuksia tai muuta sellaista esille vaan ne tulisi hyödyntää jotenkin muuten.

Lopullinen valokuvanäyttely muuttui prosessin aikana alkuperäisestä toteutusideasta. Alkuperäisistä ideoista mukana ei ole oikeastaan kuin idea valokuvanäyttelystä, mutta lopputuloksen kannalta se ei ole huono asia. Alkuperäisen suunnitelman pohjalta tehty näyttely painottaisi eri asioita ja loppujen lopuksi ne olisi ollut hankala toteuttaa. Se, mihin suuntaan projekti lähti etenemään, oli oikea valinta ja näyttelyssä ja oheismateriaalissa kuvat pääsevät esille. Diaesitys näyttelyn tueksi oli hyvä ratkaisu, vaikka alkuun se vaikutti työläältä ja hankalalta tehdä.

Kun näyttely on esillä, toivoisi mahdollisimman monen henkilön näkevän sen. Näyttelyn toivoisi tuovan iloa heille, jotka ovat kiinnostuneita histori-

asta. Niille, joita historia ei kiinnosta, näyttelyn toivoisi edes herättävän ajatuksia, millaista ennen vanhaan on ollut. Historia ei ole vain osa menneisyyttä vaan se liittyy vahvasti myös tulevaisuuteen.

LÄHTEET

- Fotonetti.fi. 2013. Etusivu. Viitattu 20.11.2016. fotonetti.fi/etusivu/vakio
- Hippolis. 2016. Mahdollisuuksien hevonen. Viitattu 22.10.2016. www.hippolis.fi/juhlavuosi
- Häme-Wiki. n.d. Mustialan opisto. Viitattu 19.11.2016. www.hamewiki.fi/wiki/Mustialan_opisto
- Ifolor Oy. n.d. Hinnat. Viitattu 20.11.2016. <https://www.ifolor.fi/hinnasto>
- Ikea. n.d. Kehykset ja taulut. Viitattu 20.11.2016. www.ikea.com/fi/fi/search/?query=Kehykset+%26+taulut
- Johansson, R. 1994. Turun Hippos 1894-1994. Turku.
- Kuvasto. n.d. Kuva-oikeuksien ABC. Viitattu 12.12.2016. kuvasto.fi/kuva-oikeuksien-abc/
- Laine, E. 2013. Mustialan hevoshistoria. Hämeen ammattikorkeakoulu. Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Markkinointitarvike.fi. n.d. Roll Up telineet. Viitattu 20.11.2016. markkinointitarvike.fi/17-roll-up-telineet
- Mustialan arkisto
- printLit. 2016. Roll-up. Viitattu 20.11.2016. www.printlit.fi/expo/roll-up?gclid=CLmTiYWot9ACFYXDcgod8JkKzg
- Rollup.fi. n.d. Tuotteet ja hinnat. Viitattu 20.11.2016. rollup.fi/tuotteet.html
- Saloriutta, T. 2014. Huomioita valokuvanäyttelyn järjestämisestä. Luonnonvalo.net –blogi. Julkaistu 14.2.2014. Viitattu 22.10.2016. www.luonnonvalo.net/huomioita-valokuvanäyttelyn-jarjestamisesta/
- Smartphoto. n.d. Canvas ja Seinäkoristeet. Viitattu 20.11.2016. <https://www.smartphoto.fi/tuotteet/canvas-tili-julistetaulu-juliste>
- Sukuposti. n.d.a. Kahju. Viitattu 30.10.2016. www.sukuposti.net/hevoset/kahju/150352
- Sukuposti. n.d.b. Mirkku III. Viitattu 30.10.2016. www.sukuposti.net/hvoset/mirkku-iii/72637
- Sukuposti. n.d.c. Olof. Viitattu 30.10.2016. www.sukuposti.net/hevoset/olof/1471211

SuomiFinland 100. n.d.a. Mahdollisuuksien hevonen. Viitattu 23.10.2016.
suomifinland100.fi/project/mahdollisuuksien-hevonen/

SuomiFinland 100. n.d.b. Suomen suuri vuosi 2017. Viitattu 23.10.2016.
suomifinland100.fi/info/

Suomenhevosliitto ry. n.d. Tietoa suomenhevosesta. Viitattu 23.10.2016.
<https://suomenhevosliitto.fi/suomenhevonen/tietoa-suomenhevosesta/>

Suomen Maatalousmuseo Sarka

Valtioneuvoston kanslia. n.d. Itsenäinen Suomi täyttää sata vuotta vuonna 2017. Viitattu 23.10.2016. vnk.fi/suomi100

HINNASTO

BUDJETTI					
malli	koko	á	kpl		
Ifolor					
Valokuva	20,3x30,6 cm	3,54 €	10	35,40 €	
Premium-kuvajuliste	30x40 cm	9,95 €	10	99,50 €	
Premium-kuvajuliste	50x70 cm	15,95 €	10	159,50 €	
Smart-kuvajuliste	35x50 cm	9,95 €	10	99,50 €	
Canvas-taulu	20x30 cm	21,95 €	10	219,50 €	ei kehyksiä
Canvas-taulu	30x40 cm	39,95 €	10	399,50 €	ei kehyksiä
Canvas-taulu	40x60 cm	59,95 €	10	599,50 €	ei kehyksiä
Kuvataulu	28x35,5 cm	32,95 €	10	329,50 €	ei kehyksiä
Kuvataulu	40x60 cm	64,95 €	10	649,50 €	ei kehyksiä
Alumiinitaulu	20x30 cm	39,95 €	10	399,50 €	ei kehyksiä
Alumiinitaulu	30x40 cm	49,95 €	10	499,50 €	ei kehyksiä
Alumiinitaulu	40x60 cm	74,95 €	10	749,50 €	ei kehyksiä
Akryylitasitaulu	20x30 cm	54,95 €	10	549,50 €	ei kehyksiä
Akryylitasitaulu	30x40 cm	64,95 €	10	649,50 €	ei kehyksiä
Akryylitasitaulu	40x60 cm	84,95 €	10	849,50 €	ei kehyksiä
Galleriataulu	20x30 cm	89,95 €	10	899,50 €	ei kehyksiä
Galleriataulu	30x40 cm	99,95 €	10	999,50 €	ei kehyksiä
Galleriataulu	40x60 cm	119,95 €	10	1 199,50 €	ei kehyksiä

Fotonetti.fi	lyhyen sivun pituus	hinnat alkaen			
Dynaaminen suurennos	20,3cm	2,90 €	10	29,00 €	
Dynaaminen suurennos	30,5cm	6,40 €	10	64,00 €	
Dynaaminen suurennos	40,6cm	9,50 €	10	95,00 €	
Kapa valokuvataulu	20cm	35 €	10	350,00 €	ei kehyksiä
Kapa valokuvataulu	30cm	41 €	10	410,00 €	ei kehyksiä
Kapa valokuvataulu	40cm	51 €	10	510,00 €	ei kehyksiä
Kapa valokuvataulu	50cm	55 €	10	550,00 €	ei kehyksiä
Forex näyttelysuurennokset	30 cm	29 €	10	290,00 €	ei kehyksiä
Forex näyttelysuurennokset	40 cm	39 €	10	390,00 €	ei kehyksiä
Forex näyttelysuurennokset	50 cm	49 €	10	490,00 €	ei kehyksiä
Kangastaulu	30 cm	29 €	10	290,00 €	ei kehyksiä
Kangastaulu	40 cm	39 €	10	390,00 €	ei kehyksiä
Kangastaulu	50 cm	59 €	10	590,00 €	ei kehyksiä

Mustialan hevoset

SmartPhoto					
Supreme Juliste	20x30 cm	2,59 €	10	25,90 €	
Supreme Juliste	30x45 cm	5,49 €	10	54,90 €	
Supreme Juliste	40x60 cm	8,99 €	10	89,90 €	
Canvas taulu	20x30 cm	21,95 €	10	219,50 €	ei kehyksiä
Canvas taulu	30x45 cm	38,95 €	10	389,50 €	ei kehyksiä
Canvas taulu	40x60 cm	54,95 €	10	549,50 €	ei kehyksiä
Alumiinitaulu	20x30 cm	32,95 €	10	329,50 €	ei kehyksiä
Alumiinitaulu	30x45 cm	40,95 €	10	409,50 €	ei kehyksiä
Alumiinitaulu	40x60 cm	59,95 €	10	599,50 €	ei kehyksiä
Alu juliste	20x30 cm	19,95 €	10	199,50 €	ei kehyksiä
Alu juliste	30x45 cm	33,95 €	10	339,50 €	ei kehyksiä
Alu juliste	40x60 cm	47,95 €	10	479,50 €	ei kehyksiä
Julistetaulu	20x30 cm	24,95 €	10	249,50 €	ei kehyksiä
Julistetaulu	30x45 cm	37,95 €	10	379,50 €	ei kehyksiä
Julistetaulu	40x60 cm	51,95 €	10	519,50 €	ei kehyksiä

printLit		
Roll-up Standard	85x200 cm	49,00 €
Roll-up Professional	85x200 cm	119,00 €
Roll-up	100x200 cm	69,00 €
Mini Roll-up	A3	35,00 €
Mini Roll-up	A4	29,00 €

Rollup.fi		
Rollup Budget	85x200 cm	90 €
Rollup Standard	85x200 cm	170 €

Markkinointitarvike.fi		
Roll-up standanrd 85	85x200 cm	129,90 €
Roll-up ECO 85	85x200 cm	109,90 €
Roll-up standard 100	100x200 cm	149,90 €
Roll-up luxus	85x200 cm	229,90 €
Roll-up kaksipuoleinen standard	85x200 cm	179,90 €

Kehykset				
Ikea				
Fiskbo	21x30 cm	1,99 €	10	19,90 €
Fiskbo	30x40 cm	2,99 €	10	29,90 €
Fiskbo	40x50 cm	4,99 €	10	49,90 €
Fiskbo	50x70 cm	6,99 €	10	69,90 €
Strömby	21x30 cm	4,99 €	10	49,90 €
Strömby	30x40 cm	6,99 €	10	69,90 €
Strömby	40x50 cm	9,99 €	10	99,90 €
Strömby	50x70 cm	14,99 €	10	149,90 €
Ribba	21x30 cm	5,99 €	10	59,90 €
Ribba	30x40 cm	6,99 €	10	69,90 €
Ribba	40x50 cm	9,99 €	10	99,90 €
Ribba	50x70 cm	14,99 €	10	149,90 €
Silverhöjden	30x40 cm	6,99 €	10	69,90 €
Silverhöjden	40x50 cm	9,99 €	10	99,90 €
Silverhöjden	50x70 cm	12,99 €	10	129,90 €

Liite 2

MAINOS

"Joka ei vanhaa tunne, ei hän voi uuttakaan ymmärtää, eikä tehtäväänsä oikein käpttää."

Mustialan hevoset

Valokuvanäyttely Suomi 100 -juhlanuodeksi

*Mustialassa
XIII-XIV-XV-XVI-XVII 2017*

Tervetuloa!